

013

ประกาศเทศบาลตำบลจี้วต่อน
เรื่อง การใช้คู่มือการปฏิบัติงานควบคุมกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล

ด้วยเทศบาลตำบลจี้วต่อน ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานควบคุมกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัด
สิ่งปฏิกูลเล่มนี้ขึ้น โดยเน้นให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทาง
สาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูล นอกจากเทศบาลตำบลจี้วต่อนจัดไว้ให้สำหรับรองรับสิ่งปฏิกูลตามที่หรือทางสาธารณะและ
สถานที่เอกชน วิธีการ เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ปฏิบัติ
ให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้นๆ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ
เงื่อนไขการออกใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาตและอัตราค่าธรรมเนียม

ดังนั้น เทศบาลตำบลจี้วต่อนจึงขอประกาศการใช้คู่มือการปฏิบัติงานควบคุมกิจการรับทำการเก็บ
ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล ตามรายละเอียดแนบท้าย

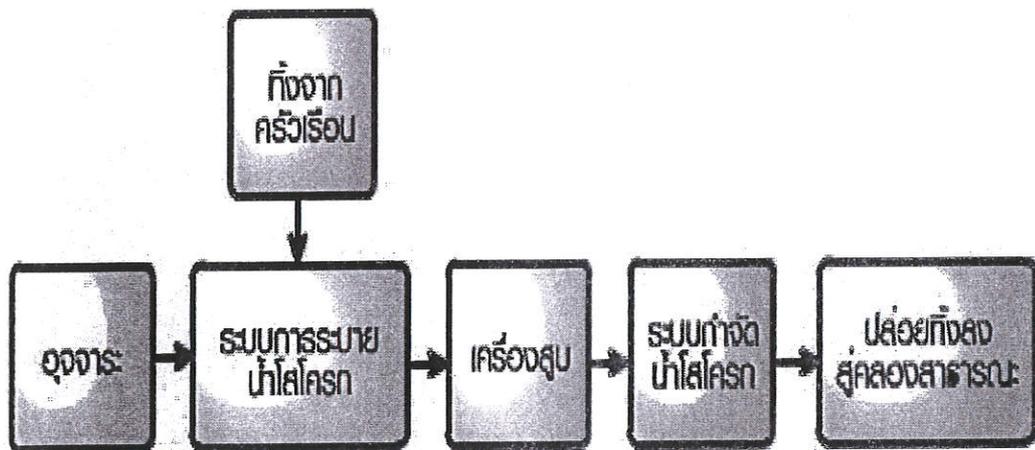
จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายจำเนียร วงศ์กาฬสินธุ์)
นายกเทศมนตรีตำบลจี้วต่อน

คู่มือการปฏิบัติงานควบคุม กิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล

งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม
สำนักปลัด เทศบาลตำบลจันทอน

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้ กำนานจกัรราชการส่วนท้องถิ่นในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น เรื่อง สุขลักษณะของกิจการที่ต้องควบคุมหรือกำกับ คุ้แกกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ปฏิบัติหรือดำเนินกิจการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ไม่ก่อให้เกิด ปัญหาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

จากเหตุผลความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น เทศบาลตำบลจ้วด่อน จึงได้จัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานควบคุมกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลเล่มนี้ขึ้น โดยเนื้อหาในเล่มได้กำหนดหลักเกณฑ์ใน การห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูล นอกจากเทศบาลตำบลจ้วด่อนจัดไว้ให้ สำหรับรองรับสิ่งปฏิกูลตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน วิธีการ เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือให้ เจ้าขอหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้ อาคารหรือสถานที่นั้นๆ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขการออกใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การ ต่ออายุใบอนุญาตและอัตราค่าธรรมเนียม

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	2
- ความจำเป็นในการจัดการสิ่งปฏิกูล	2
- ลักษณะการกำจัดสิ่งปฏิกูลที่สำคัญ	2
- วิธีการกำจัดสิ่งปฏิกูล	2
- หลักการกำจัดสิ่งปฏิกูล	2
- ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการสิ่งปฏิกูล	4
- วัตถุประสงค์	4
- ขอบเขตการปฏิบัติงาน	5
- คำจำกัดความ	7
บทที่ 2 การขนถ่ายสิ่งปฏิกูล	8
บทที่ 3 การดำเนินการควบคุมการจัดการสิ่งปฏิกูล	10
บทที่ 4 ขั้นตอนการปฏิบัติหรือระเบียบปฏิบัติ	12
- การออกใบอนุญาตให้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย	12
- การต่ออายุใบอนุญาตให้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย	16

บทที่ 1

บทนำ

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 14 กำหนดคำนิยามของคำว่า ปฏิกูล หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น อุจจาระและปัสสาวะจึงเป็นปฏิกูลอย่างหนึ่งที่ขับถ่ายจากร่างกายมนุษย์ การบำบัดหรือการกำจัดอุจจาระ จึงหมายถึง กรรมวิธีหรือระบบการลดค่าความเสียก่อนปล่อยทิ้ง เพราะว่า น้ำโสโครกจากสิ่งปฏิกูลนั้นประกอบด้วยสารอินทรีย์ น้ำ และสิ่งอื่น ๆ ซึ่งมีปริมาณของสารอินทรีย์หรือสิ่งอื่น ๆ มากพอที่จะทำให้เกิดการเน่าเสียได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีกรรมวิธีหรือระบบการกำจัดอุจจาระ หรือลดปริมาณค่าของความเสียให้เหลือน้อยที่สุดก่อนที่จะปล่อยทิ้ง (สวิทย์ ชุมนุมศิริวัฒน์ ,2539)

ความจำเป็นในการจัดการสิ่งปฏิกูล

- ทำให้สภาพแวดล้อมเกิดความสกปรก
- เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคและพาหะนำโรค
- เกิดกลิ่นเหม็นและก่อให้เกิดความรำคาญ
- การกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ถูกสุขลักษณะเป็นการแสดงถึงวัฒนธรรมอันดีงาม

ลักษณะการกำจัดสิ่งปฏิกูลที่สำคัญ

- ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนของพื้นดิน และน้ำใต้ดิน
- ป้องกันแมลงและสัตว์อื่น ๆ ลงไปขุดเสียได้
- ปราศจากกลิ่นรบกวนและไม่ประเจิดประเจ้อ
- กระบวนการไม่ยุ่งยากเกินไป และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม
- ไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของท้องถิ่นนั้น ๆ
- ราคาเหมาะสมและง่ายต่อการควบคุมดูแลรักษา

วิธีการกำจัดสิ่งปฏิกูล

การกำจัดสิ่งปฏิกูลในที่นี้ จะกำหนดขอบเขตไว้เฉพาะในส่วนของการกำจัดอุจจาระและปัสสาวะของมนุษย์เท่านั้น เพราะการกำจัดน้ำโสโครกหรือน้ำเสียโดยทั่วไปนั้นได้กล่าวไว้ในส่วนของการบำบัดน้ำเสียแล้ว ซึ่งวิธีการกำจัดอุจจาระให้ถูกสุขลักษณะโดยทั่วไป แบ่งได้ 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ (ปรีดา แยมเจริญวงศ์,2528)

1. การกำจัดโดยระบบน้ำเสีย (Sewerage System) วิธีการนี้เหมาะสมสำหรับชุมชนใหญ่ ๆ ที่มีคนอยู่หนาแน่น เช่น เทศบาลหรือย่านการค้าต่าง ๆ

2. การกำจัดอุจจาระโดยการใช้ส้วมที่ถูกสุขลักษณะ

หลักการกำจัดสิ่งปฏิกูล

การกำจัดสิ่งปฏิกูล มีหลักการโดยทั่วไปเหมือนกับการกำจัดน้ำเสีย ทั้งนี้เพราะว่าคุณลักษณะของน้ำเสียจากอุจจาระมีปริมาณของสารอินทรีย์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการย่อยสลายอุจจาระนั้นจำเป็นต้องอาศัยจุลินทรีย์เป็นตัวย่อยสลายเป็นหลัก โดยจุลินทรีย์ที่ช่วยในการย่อยสลาย แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. การใช้จุลินทรีย์ไม่ต้องการอากาศ (anaerobic bacteria) ระบบการกำจัดที่รู้จักและนิยมใช้ทั่วไป คือ บ่อเกรอะ, บ่อเกรอะบ่อซึม, บ่อเกรอะ-ถังกรองไร้อากาศหรือระบบบำบัดแบบสำเร็จรูป
2. การใช้จุลินทรีย์ที่ต้องการอากาศ (aerobic bacteria) เป็นการกำจัดอุจจาระโดยมีเครื่องมือในการเติมอากาศ เพื่อเพิ่มออกซิเจนให้กับจุลินทรีย์ในการย่อยสลายอินทรีย์สารให้ดียิ่งขึ้น

ระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูลในชนบท

รูปแบบการกำจัดสิ่งปฏิกูลในชนบท ส่วนมากยังคงนิยมใช้ระบบส้วมหลุม และส้วมซึม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแหล่งน้ำใช้ว่ามีเพียงพอหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูลในชนบทที่เหมาะสมและมีการใช้อย่างแพร่หลายคือ ส้วมเกราะและส้วมซึม โดยใช้วัสดุในท้องถิ่นที่มีขายอยู่ทั่วไป คือ วงขอบคอนกรีต ดังแผนภูมิ

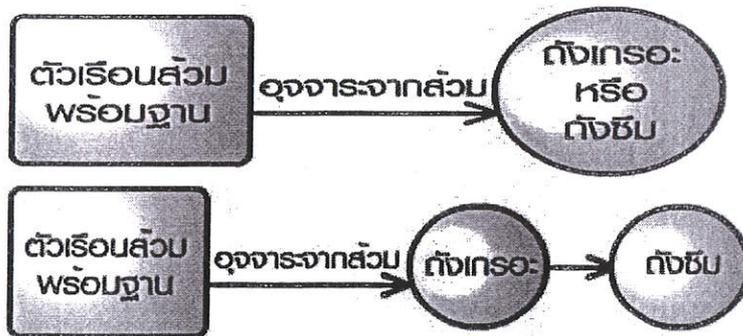
แผนภูมิที่ 1 แสดงระบบถังเกราะหรือถังซึมที่ใช้ในชนบท

ระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูลในเขตเมือง

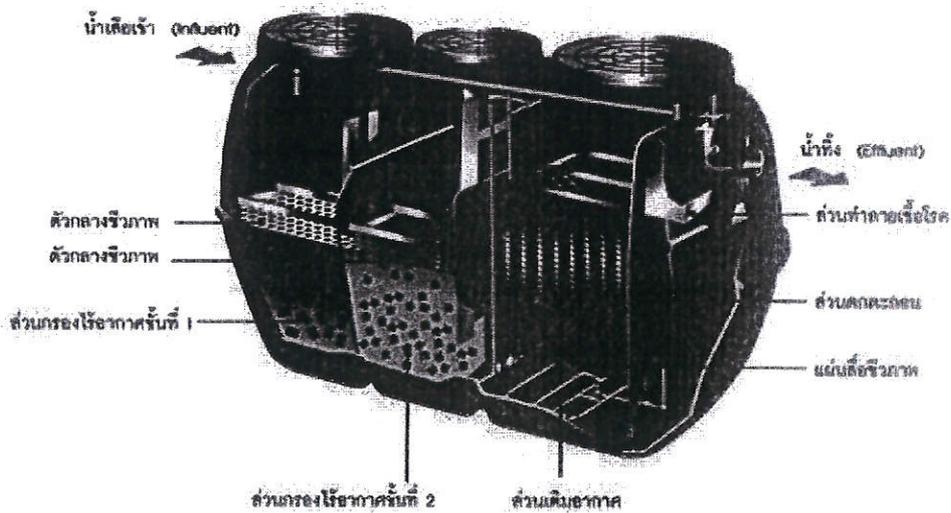
ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลในเขตเมืองมีรูปแบบที่นิยมใช้ 2 ลักษณะ คือ

1. ระบบการกำจัดแบบติดตั้งอยู่กับที่ (On Site Treatment) รูปแบบที่นิยมใช้ คือ ระบบบ่อเกราะบ่อซึมหรือถังบำบัดสำเร็จรูป

ระบบบ่อเกราะ บ่อซึม

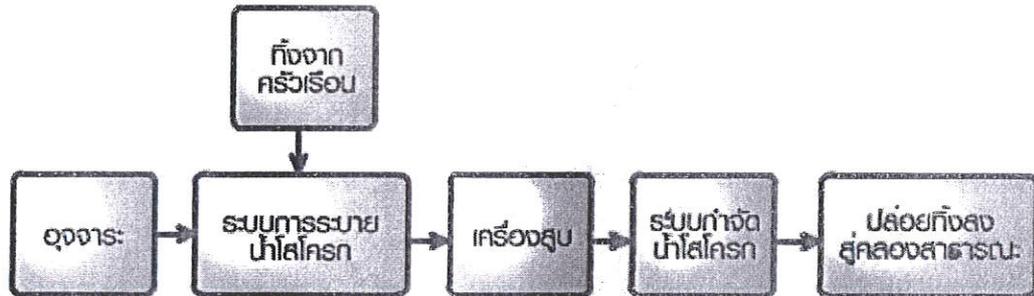
แบบถังบำบัดสำเร็จรูป

ภาพที่ 2 แสดงถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป

2. ระบบการกำจัดแบบรวม (Central Treatment)

การจัดสร้างระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบรวม มีหลายรูปแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของชุมชน และวัตถุประสงค์ของการกำจัด แต่โดยหลักการแล้วจะรวบรวมของเสียจากแหล่งกำเนิดทุกจุดเข้าสู่ระบบท่อ แล้วนำไปกำจัดในระบบบำบัดรวม ดังแผนภูมิการกำจัดน้ำเสียจากชุมชนห้วยขวาง (สุวิทย์ ชุมนุมศิริวัฒน์ , 2539)

แผนภูมิที่ 3 แสดงระบบกำจัดน้ำเสียชุมชนห้วยขวาง

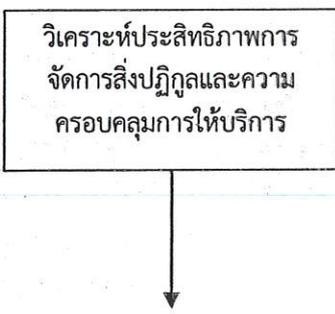
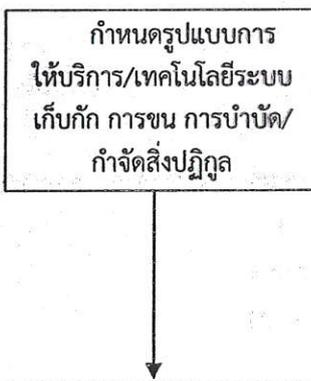
ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการสิ่งปฏิกูล

ปัญหาด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลสามารถแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ ปัญหาในเขตชนบทและปัญหาในเขตเมือง โดยในเขตชนบทปัญหามีสาเหตุมาจากปัญหาความยากจน ปัญหาจากการไม่นิยมใช้ส้วม ปัญหาจากความเชื่อที่ผิด ๆ และปัญหาจากสิ่งแวดล้อม ด้านปัญหาในเขตเมืองนั้น ปัญหามีสาเหตุมาจากการเพิ่มของประชากร การไม่ได้วางผังเมือง การละเลยระเบียบข้อบังคับ ปัญหาสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐานเดียวกันของเจ้าหน้าที่ โดยได้เน้นเนื้อหาการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพ รวมทั้งข้อกำหนดมาตรฐานตามกฎหมาย
2. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทราบวิธีและขั้นตอนการปฏิบัติงานดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างชัดเจน
3. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตามข้อกำหนดมาตรฐานแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ขอบเขตการปฏิบัติงาน

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐาน คุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
1	 <p>สำรวจสถานการณ์การจัดการ สิ่งปฏิภูลในพื้นที่รับผิดชอบ</p>	ไม่เกิน 60 วัน	-สำรวจข้อมูลระบบ เก็บกักของส้วมการ ขน การบำบัด/ กำจัดสิ่งปฏิภูลและ ความครอบคลุมการ ให้บริการ -สำรวจข้อมูลรถสูบ สิ่งปฏิภูลของเอกชน	มี ชี อ มู ล สถานการณ์ การจัดการ สิ่งปฏิภูล	งานสุขาภิบาล สำนักปลัด ทต.จัวต๋อน
2	 <p>วิเคราะห์ประสิทธิภาพการ จัดการสิ่งปฏิภูลและความ ครอบคลุมการให้บริการ</p>	ไม่เกิน 30 วัน	-มี ชี อ มู ล สถานการณ์/สภาพ ปัญหา เช่น ระบบ เก็บกักของส้วม การ ขน การบำบัด/ กำจัดสิ่งปฏิภูลและ ความครอบคลุมการ ให้บริการ	มี รูป แบบ แนวทางการ แก้ไขปัญหา การจัดการ สิ่งปฏิภูล	งานสุขาภิบาล สำนักปลัด ทต.จัวต๋อน
3	 <p>กำหนดรูปแบบการ ให้บริการ/เทคโนโลยีระบบ เก็บกัก การขน การบำบัด/ กำจัดสิ่งปฏิภูล</p>	ไม่เกิน 45 วัน	มีการวิเคราะห์ รูปแบบ/วิธีการ/ เทคโนโลยีที่ถูกหลัก วิชาการ และ เหมาะสมกับท้องถิ่น	มี รูป แบบ/ วิ ธี ก า ร ดำเนินการที่ มีประสิทธิภาพ และ ใ ช้ เทคโนโลยีที่ เหมาะสม	งานสุขาภิบาล สำนักปลัด ทต.จัวต๋อน
4	 <p>เสนอผู้บริหารตัดสินใจ เลือกแนวทางในการแก้ไข ปัญหา</p>	ไม่เกิน 15 วัน	ผู้บริหารทราบ สถานการณ์/สภาพ ปัญหา	ราย งาน สถานการณ์/ ปัญห / อุปสรรค แนวทางใน การ ดำเนินงาน	งานสุขาภิบาล สำนักปลัด ทต.จัวต๋อน

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐาน คุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
5	<p>ออกข้อกำหนด ท้องถิ่น กำหนด มาตรฐาน หลักเกณฑ์ มาตรฐาน ค่าธรรมเนียมในการ เก็บขน และบำบัด</p> <p>SOP การออก ข้อกำหนด ท้องถิ่น</p>	ไม่เกิน 120 วัน	กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์/วิธีการ	มีข้อกำหนด ของท้องถิ่น เงื่อนไข หลักเกณฑ์ วิธีการในการ ดำเนินงาน	งานสุขาภิบาล สำนักปลัด ทต.จัวต๋อน
6	<p>มีระบบการบริหารจัดการสิ่ง ปฏิกูล/ระบบรายงาน ประกอบการควบคุมกำกับระบบ ควบคุม/ กำกับการดำเนินการ เก็บกัก ขน และกำจัดให้ถูก สุขลักษณะ</p>	ไม่เกิน30 วัน	กำหนดวิธีการ บริหารจัดการการ ควบคุมกำกับระบบ	มีรูปแบบ แผนงานการ บริหาร จัดการ/ ระบบ รายงาน ประกอบการ ควบคุม กำกับระบบ (ระบบ รายงาน)	งานสุขาภิบาล สำนักปลัด ทต.จัวต๋อน
7	<p>มีการใช้ประโยชน์จากสิ่งปฏิกูล</p>	ไม่เกิน30 วัน	กำหนดวิธีการและ รูปแบบการนำสิ่ง ปฏิกูลที่ผ่านการ บำบัดแล้วไปใช้ ประโยชน์อย่างถูก หลักสุขาภิบาล	มีรูปแบบ แผนงาน/ โครงการการ นำสิ่งปฏิกูล ที่ผ่านการ บำบัดและไป ใช้ประโยชน์ อย่างถูกหลัก สุขาภิบาล	งานสุขาภิบาล สำนักปลัด ทต.จัวต๋อน
8	<p>วิเคราะห์ ทบทวน กระบวนการจัดการสิ่ง ปฏิกูล เพื่อพัฒนาการ ดำเนินการให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p>	ไม่เกิน30 วัน หลังจากสิ้นสุด ปีงบประมาณ	จัดเก็บ รวบรวม ข้อมูลที่สำคัญและ จำเป็นของระบบ เก็บกักของส้วม การขน การบำบัด/ กำจัดสิ่งปฏิกูล	มีรายงาน สรุปผลการ ดำเนินงาน รายปี	งานสุขาภิบาล สำนักปลัด ทต.จัวต๋อน

จำกัดความ

สิ่งปฏิกูล (Human Excreta) หมายถึง อุจจาระหรือปัสสาวะของคน (ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะ
การจัดการสิ่งปฏิกูล) ตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ระบุว่า สิ่งปฏิกูล (Sewage)
หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะของคนหรือของเสียที่รวบรวมอยู่ในถังเก็บกักหรือระบบบำบัดติดกับที่ของส้วม

กากตะกอน หมายถึง ส่วนที่เป็นของแข็งจากระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล

การจัดการสิ่งปฏิกูล หมายถึง กระบวนการดำเนินการตั้งแต่การรองรับการขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูล

ส้วม หมายถึง ที่รองรับสิ่งปฏิกูลและตัวเรือนสำหรับปิดบังขณะใช้งาน

ส้วมสาธารณะ หมายถึง ส้วมในที่หรือทางสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเอกชนหรือในสถาน
ประกอบกิจการหรือสถานที่อื่นใดที่จัดไว้ให้บุคคลใช้บริการได้เป็นการทั่วไป

ส้วมเคลื่อนที่ หมายถึง ส้วมบนยานพาหนะทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ หมายความว่ารวมถึงส้วมแพและ
ส้วมประกอบสำเร็จรูป

ส้วมเฉพาะกิจ หมายถึง ส้วมใช้ในกรณีสาธารณภัย

การขนสิ่งปฏิกูล หมายถึง การดำเนินการสูบล้างสิ่งปฏิกูลจากส้วมแล้วนำไปยังสถานที่กำจัดสิ่งปฏิกูล

ถังเก็บกักสิ่งปฏิกูล หมายถึง ถังหรือบ่อที่มีลักษณะที่มิดชิด น้ำซึมผ่านไม่ได้ เพื่อใช้เป็นที่รองรับ สิ่งปฏิกูล
จากส้วมก่อนขนไปกำจัดต่อไป

ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่ หมายถึง การดำเนินการปรับปรุงหรือแปรสภาพสิ่งปฏิกูลจากส้วมและสิ่ง
ปฏิกูลจากระบบท่อของอาคารให้ปราศจากพิษภัยจากการก่อให้เกิดโรค สภาพอันน่ารังเกียจ และลด
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล หมายถึง การดำเนินการปรับปรุงหรือแปรสภาพสิ่งปฏิกูลทั้งที่สูบล้างจากส้วมและ
สิ่งปฏิกูลจากระบบท่อของอาคารหลายแห่งให้ปราศจากพิษภัยจากการก่อให้เกิดโรค สภาพอันน่ารังเกียจ และลด
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย ทั้งนี้ให้หมายรวมถึงระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่และระบบบำบัดน้ำเสียที่รับสิ่ง
ปฏิกูลบำบัดด้วย

บทที่ 2 การขนถ่ายสิ่งปฏิกูล

การกำจัดสิ่งปฏิกูลในปัจจุบัน ได้ใช้วิธีกำจัดโดยการถ่ายลงในส้วมที่ถูกหลักสุขาภิบาล แต่ก็มักเกิดปัญหาขึ้นภายหลังจากที่ใช้ส้วมไปแล้วระยะหนึ่ง เมื่อเกิดส้วมเต็มจำเป็นต้องสูบลหรือดูดออกไปบำบัดให้ถูกหลักสุขาภิบาล ซึ่งวิธีการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการสิ่งปฏิกูลในเขตท้องถิ่นของตนเอง โดย (ก) การดำเนินการเอง หรือ (ข) มอบให้ผู้อื่นดำเนินการแทนภายใต้การควบคุมของราชการส่วนท้องถิ่น หรือ (ค) อนุญาตให้เอกชนดำเนินการ โดยทำเป็นธุรกิจ (กิจการรถสูบลสิ่งปฏิกูล) ก็ได้ ตามบทบัญญัติ มาตรา 18 และมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการขนถ่ายและกำจัดสิ่งปฏิกูลในขั้นตอนสุดท้ายให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสาธารณสุขตามมาในภายหลัง

1. หลักเกณฑ์การขนถ่ายสิ่งปฏิกูล

1.1 รถสูบลสิ่งปฏิกูล ต้องได้รับอนุญาตจากกรมการขนส่งทางบก

1.2 รถสูบลสิ่งปฏิกูลต้องมีข้อความว่า รถสูบลสิ่งปฏิกูล เลขทะเบียนใบอนุญาต (กรณีที่ต้องขอใบอนุญาตหลายท้องถิ่น ให้พิมพ์เฉพาะเลขทะเบียนใบแรก ส่วนใบอื่น ๆ ให้เก็บสำเนาหลักฐานใบอนุญาตไว้ที่รถเพื่อการตรวจสอบด้วย) ชื่อบริษัท หรือเจ้าของกิจการพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ไว้ด้านข้างทั้งสองด้านของตัวรถโดยขนาดตัวอักษรต้องสูงไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

1.3 ควรกำหนดสีของรถสูบลสิ่งปฏิกูล โดยกำหนดสีรถสูบลสิ่งปฏิกูลของเอกชนและของท้องถิ่นให้ต่างกัน

1.4 รถสูบลสิ่งปฏิกูล ต้องมีลักษณะ ดังนี้

1.4.1 ส่วนของรถที่ใช้บรรจุสิ่งปฏิกูลต้องปกปิดมิดชิดไม่รั่วซึม สามารถป้องกันกลิ่นและสัตว์แมลงนำโรคได้ และมีอุปกรณ์ในการเปิด-ปิด ฝาถังควรอยู่ด้านบนในสภาพที่ใช้งานได้ดี

1.4.2 ท่อหรือสายที่ใช้สูบลสิ่งปฏิกูล ต้องอยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม

1.4.3 มีปั๊มสูบลสิ่งปฏิกูลชนิดเฮฟวี่ ดิวตี้ (Heavy Duty) หรือที่เรียกว่า ปั๊มสูบลตะกอนที่สามารถสูบลตะกอนที่สามารถสูบของแข็งได้และติดตั้งมาตรวัดปริมาณของสิ่งปฏิกูล และอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี

1.5 มีอุปกรณ์ทำความสะอาดประจำรถ เช่น ถังใส่น้ำ ไม้กวาด น้ำยาฆ่าเชื้อโรค น้ำยาดับกลิ่น

1.6 ชุดปฏิบัติงาน ประกอบด้วย เสื้อคลุม ถุงมือยาง รองเท้ายางหุ้มแข้ง และชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นประจำรถ

1.7 ควรมีระบบการติดตาม ตรวจสอบ เช่น มีแบบบันทึกรับ-ส่งสิ่งปฏิกูล

2. หลักเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติและควรปฏิบัติในการขนถ่ายสิ่งปฏิกูล

2.1 ขณะทำการสูบลสิ่งปฏิกูล ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมเสื้อคลุม ถุงมือยางและรองเท้ายางหุ้มแข้ง

2.2 ทำความสะอาดท่อสำหรับใช้สูบลสิ่งปฏิกูล โดยหลังจากสูบลสิ่งปฏิกูลเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ทำการสูบน้ำสะอาดจากถัง เพื่อล้างภายในท่อหรือสายดูด และทำความสะอาดท่อหรือสายดูดด้านนอกที่สัมผัสสิ่งปฏิกูล ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค (เช่น ไลโซล 2%)

2.3 ต้องล้างมือด้วยสบู่ทุกครั้งหลังสูบลสิ่งปฏิกูล และทำความสะอาดร่างกายในส่วนที่เปราะเปื้อน

2.4 ทำความสะอาด อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง หลังจากที้ออกปฏิบัติงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูลแล้ว และน้ำเสียที่เกิดจากการล้างต้องได้รับการบำบัดหรือกำจัดที่ถูกหลักสุขาภิบาล (หมายถึง น้ำจะต้องผ่านการบำบัดน้ำเสียหรือปล่อยลงสู่ลานทรายซึมชนิดร่องซึม โดยต้องห่างจากแหล่งน้ำดื่ม-น้ำใช้ ไม่น้อยกว่า 30 เมตร)

2.5 กรณีที่มีสิ่งปนื้อกมลหกรเรียรดให้ทำการฆ่าเชื้อโรคด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค(เพน ไคโซล 2%) แล้วทำ
กนสะอาดด้วยน้ำ

2.6 ทำความสะอาดเสื้อคลุม ถุงมือยาง และรองเท้าย่างหุ้มแข้ง ทุกวันหลังการปฏิบัติงาน

2.7 มีการตรวจสอบสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยเฉพาะการตรวจสอบโรครระบบ
ทางเดินอาหาร

2.8 ผู้ขออนุญาตและผู้ปฏิบัติงานต้องได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติจากราชการส่วนท้องถิ่น
กำหนด

2.9 ต้องดูแลมิให้ข้อความบนตัวถังรถลบเลือน

2.10 ห้ามนำรถไปใช้กิจการอื่น

2.11 ต้องมีใบอนุญาต และใบผ่านการอบรมติดประจำรถ

บทที่ 3

การดำเนินการควบคุมการจัดการสิ่งปฏิกูล

การดำเนินการควบคุมการจัดการสิ่งปฏิกูล

1. สำรวจและประเมินสถานการณ์การจัดการสิ่งปฏิกูลภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีความครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย

- ขนาดพื้นที่ขอบเขตที่รับผิดชอบ
- จำนวนหลังคาเรือนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ (ส้วม/ระบบแบบติดกับที่ใช้/แหล่งกำเนิดของปฏิกูล)
- จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์
- จำนวนประชากรทั้งหมด
- จำนวนเอกชนที่ดำเนินการสูบล้างปฏิกูลในพื้นที่

1.2 ปริมาณสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้น (ข้อมูลจาก 1.1 และจากข้อมูลการให้บริการสูบล้างปฏิกูลทั้งจากที่ดำเนินการเอง/มอบ/อนุญาต)

1.3 รูปแบบการจัดการสิ่งปฏิกูลตั้งแต่การเก็บ ขน กำจัด และลักษณะการดำเนินการ โดยดำเนินการพื้นที่เดียวหรือหลายพื้นที่และดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นด้วยหรือไม่ (ดำเนินการเอง/มอบ/จ้าง/อนุญาต/จัดทำฐานข้อมูลทะเบียน)

1.4 รูปแบบการให้บริการ เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลเฉพาะหรือนอกเขตพื้นที่เป็นอย่างไร

2. วิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการสิ่งปฏิกูลและความครอบคลุมในการให้บริการ

3. การกำหนดรูปแบบวิธีการให้บริการของท้องถิ่น การเลือกใช้เทคโนโลยีการจัดการที่เหมาะสม โดยพิจารณาการดำเนินการ ดังนี้

3.1 รูปแบบการให้บริการ เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลโดยประเมินความพร้อมและข้อดี ข้อเสียในแบบการดำเนินการของท้องถิ่น (ดำเนินการเอง การมอบ การอนุญาตผู้อื่นดำเนินการเป็นธุรกิจ)

3.2 การวิเคราะห์เทคโนโลยีสำหรับการจัดการสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และภูมิประเทศ ตลอดจนการกำหนดรูปแบบความร่วมมือในการจัดการสิ่งปฏิกูลภายในท้องถิ่นเองและการร่วมดำเนินการกับท้องถิ่นอื่น

4. เสนอผู้บริหารเพื่อทราบและตัดสินใจแก้ไขประเด็นปัญหา และเสนอทางเลือกการดำเนินงานตามบทบาทและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

4.1 เสนอสถานการณ์การจัดการสิ่งปฏิกูลในปัจจุบันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งผลกระทบ ปัญหา และแนวทางการดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนาบทบาทการจัดการสิ่งปฏิกูลของท้องถิ่น

4.2 เสนอผู้บริหารทราบถึงบทบาทและความจำเป็นของการดำเนินงานจัดการสิ่งปฏิกูลที่มีประสิทธิภาพและผลกระทบทั้งด้านบวกและลบของการจัดการสิ่งปฏิกูลที่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่ได้มาตรฐาน

5. การออกข้อกำหนดท้องถิ่น กำหนดมาตรฐานหลักเกณฑ์มาตรฐานค่าธรรมเนียมในการเก็บขนและบำบัดสิ่งปฏิกูล

6. การดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลในการดำเนินงานในขั้นตอนที่จะต้องพิจารณารายละเอียดในกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

6.1 กระบวนการเก็บ ขน สิ่งปฏิกูล จะต้องพิจารณาในรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

- การรับแจ้งข้อประชาชนผู้มารับบริการ ประสานไปยังผู้ดำเนินการ
- รดสูบล้างสิ่งปฏิกูลจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
- มีระบบควบคุม กำกับ เพื่อติดตามปริมาณการสูบล้างสิ่งปฏิกูลในรถที่สูบล้างในพื้นที่ที่องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นดูแล

- การดูแลรักษา ซ่อมบำรุง ยานพาหนะและอุปกรณ์ที่ใช้เก็บ ขน สิ่งปฏิกูลให้สะอาดและสามารถใช้งานได้อยู่เสมอ

- การกำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบจากการเก็บ ขน สิ่งปฏิกูล เช่น กลิ่น การสูบล้าง

- การตรวจสุขภาพประจำปีของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
- การป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพผู้ปฏิบัติงาน

6.2 กระบวนการกำจัดสิ่งปฏิกูลต้องพิจารณาในรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

- การดำเนินการควบคุมกระบวนการกำจัดให้เป็นไปตามมาตรฐานตามชนิดของเทคโนโลยี ที่เรียกใช้เพื่อป้องกันผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

- การเฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดจากการดำเนินการกำจัดที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น ปัญหามือถือกลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง น้ำเสีย เป็นต้น

- การกำหนดตารางการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงระบบให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา โดยกำหนดแผนงานและงบประมาณไว้ล่วงหน้าเป็นรายปี

6.3 การใช้ประโยชน์จากสิ่งปฏิกูล ด้วยการสุกขาคายอินทรีย์ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยถือหลักการว่าอุจจาระและปัสสาวะไม่ใช่ของเสียแต่เป็นทรัพยากร จึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ แต่ต้องดำเนินการอย่างถูกสุขลักษณะ ไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรค และเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การทำปุ๋ยชีวภาพ การผลิตไบโอแก๊ส เป็นต้น

6.4 วิเคราะห์ ทบทวน กระบวนการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลเพื่อพัฒนาการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการดำเนินการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลของท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ต้องมีการดำเนินการเป็นระยะๆ และต้องจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชาทุกเดือน และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานรายปี มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลที่มีประสิทธิภาพและพร้อมนำมาวิเคราะห์ใช้ประโยชน์ได้ตลอดเวลา ซึ่งฐานข้อมูลควรประกอบด้วยข้อมูล ปริมาณสิ่งปฏิกูลที่สูบล้างได้ต่อวัน ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล ค่าพนักงาน ค่าซ่อมบำรุง ดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องจักร

บทที่ 4

ขั้นตอนการปฏิบัติหรือระเบียบปฏิบัติ

1. การขอใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย
แบบฟอร์มที่ใช้

- แบบคำขอรับใบอนุญาต
- หนังสือแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตการประกอบกิจการ (ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง) (แบบ นส.3)
- รายงานผลการตรวจสภาพของสถานที่ประกอบกิจการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต
- คำแนะนำให้แก่ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ
- แบบแจ้งขยายเวลาการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการ
- แบบแจ้งการอนุญาตประกอบกิจการ
- คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการ (แบบ คส.5/1)

ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 1 เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองสาธารณสุข รับคำขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ตามแบบคำขอรับใบอนุญาต พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานจากผู้ยื่นคำขอ ตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของเอกสาร ดังนี้

- แบบคำขออนุญาต
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- ใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบทะเบียนพาณิชย์ หลักฐานที่แสดงว่าอาคารสามารถ

ใช้ประกอบได้โดยถูกต้องตามกฎหมายควบคุมอาคาร เป็นต้น

- หนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล (กรณียื่นขอในนามนิติบุคคล)
- สำเนาใบอนุญาต รดสูบล้างปฏิกูล จากกรมการขนส่งทางบก
- สำเนาแผนผังระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูล ในกรณีที่กำจัดสิ่งปฏิกูลเอง
- หลักฐานการยินยอมจากเจ้าของผู้ได้รับใบอนุญาตให้กำจัดสิ่งปฏิกูล พร้อมสำเนาใบอนุญาต

กำจัดสิ่งปฏิกูล ในกรณีที่ไม่ได้กำจัดสิ่งปฏิกูลเอง

- ใบแสดงอัตราค่าเก็บ ขน สิ่งปฏิกูล

ตรวจสอบแล้ว เอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ ให้แจ้งผู้ประกอบการทราบภายใน 10 วัน

นับตั้งแต่วันที่รับคำขอ (ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง)

ตอนที่ 2 เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองสาธารณสุข ดำเนินการตรวจสอบสุขลักษณะ ใบการเก็บ และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยกิจการที่ดำเนินการ ต้องมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- รถเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ได้รับใบอนุญาตจากกรมขนส่งทางบก
- สถานที่ทิ้งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย ถูกสุขลักษณะและได้รับอนุญาตจากองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น

- ระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูล ถูกสุขลักษณะ
- อัตราค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล ไม่เกินที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยกติการ

ค่าธรรมเนียมการให้บริการ เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ. 2545 ดังนี้

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บและขนสิ่งปฏิกูล

ลำดับ	รายการ	บาท
1	อัตราค่าเก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ตามมาตรา 20 (4) ก.ค่าเก็บขนอุจจาระหรือสิ่งปฏิกูลครั้งหนึ่ง ๆ เศษของลูกบาศก์เมตรหรือลูกบาศก์เมตรแรกและลูกบาศก์เมตรต่อ ๆ ไป ลูกบาศก์เมตรละ	250.00
	ข.เศษไม่เกินครึ่งลูกบาศก์เมตร	150.00
	ค.เศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้คิดเท่ากับ 1 ลูกบาศก์เมตร	250.00
2	อัตราค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาต ดำเนินกิจการตามมาตรา 19 ก.รับทำการเก็บ ขน สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ฉบับละ	5,000.00
	ข.รับทำการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ฉบับละ	5,000.00
หมายเหตุ: อัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนด ต้องไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ. 2545		

หากตรวจสอบพบข้อบกพร่อง ให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข โดยออกคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ และบันทึกรายงานผลการตรวจสภาพของสถานที่ประกอบกิจการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต

ขั้นตอนที่ 3 เจ้าหน้าที่จัดทำเอกสารเสนอต่อนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาออกใบอนุญาตหรือไม่ออกใบอนุญาต ดังนี้

กรณีเสนอความเห็นให้ออกใบอนุญาต

- บันทึกข้อความ
- ชุดเอกสารคำขออนุญาต
- ใบอนุญาต เพื่อรองลงนาม

- หนังสือแจ้งผลการพิจารณาอนุญาตหากตรวจสอบพบข้อบกพร่อง ให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข โดยออกคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ และบันทึกรายงานผลการตรวจสภาพของสถานที่ประกอบกิจการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต

กรณีเสนอความเห็นไม่ออกใบอนุญาต

- บันทึกข้อความ ชี้แจงเหตุผลการไม่อนุญาต
- ชุดเอกสารคำขออนุญาต
- หนังสือแจ้งผลการพิจารณาไม่อนุญาต

ขั้นตอนที่ 4 นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาลงนามอนุญาต หรือไม่อนุญาต

หมายเหตุ:

- ขั้นตอนที่ 1-4 ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 21. วัน (โดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ระบุให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน)

- หากมีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งอนุญาตได้ภายใน 21 วัน ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกิน 10 วัน โดยต้องออกหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้ง ให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อน

ขั้นตอนที่ 5 เจ้าหน้าที่ส่งหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายใน 7 วัน

- ในกรณีที่ออกใบอนุญาต ให้เจ้าหน้าที่ขึ้นทะเบียนใบอนุญาตด้วย
- ในกรณีที่ไม่อนุญาต ให้ส่งหนังสือคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการ (แบบ คส.5/1) พร้อมทั้ง แบบแจ้งเหตุผลการไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการให้แก่ผู้ขอภายใน 7 วัน

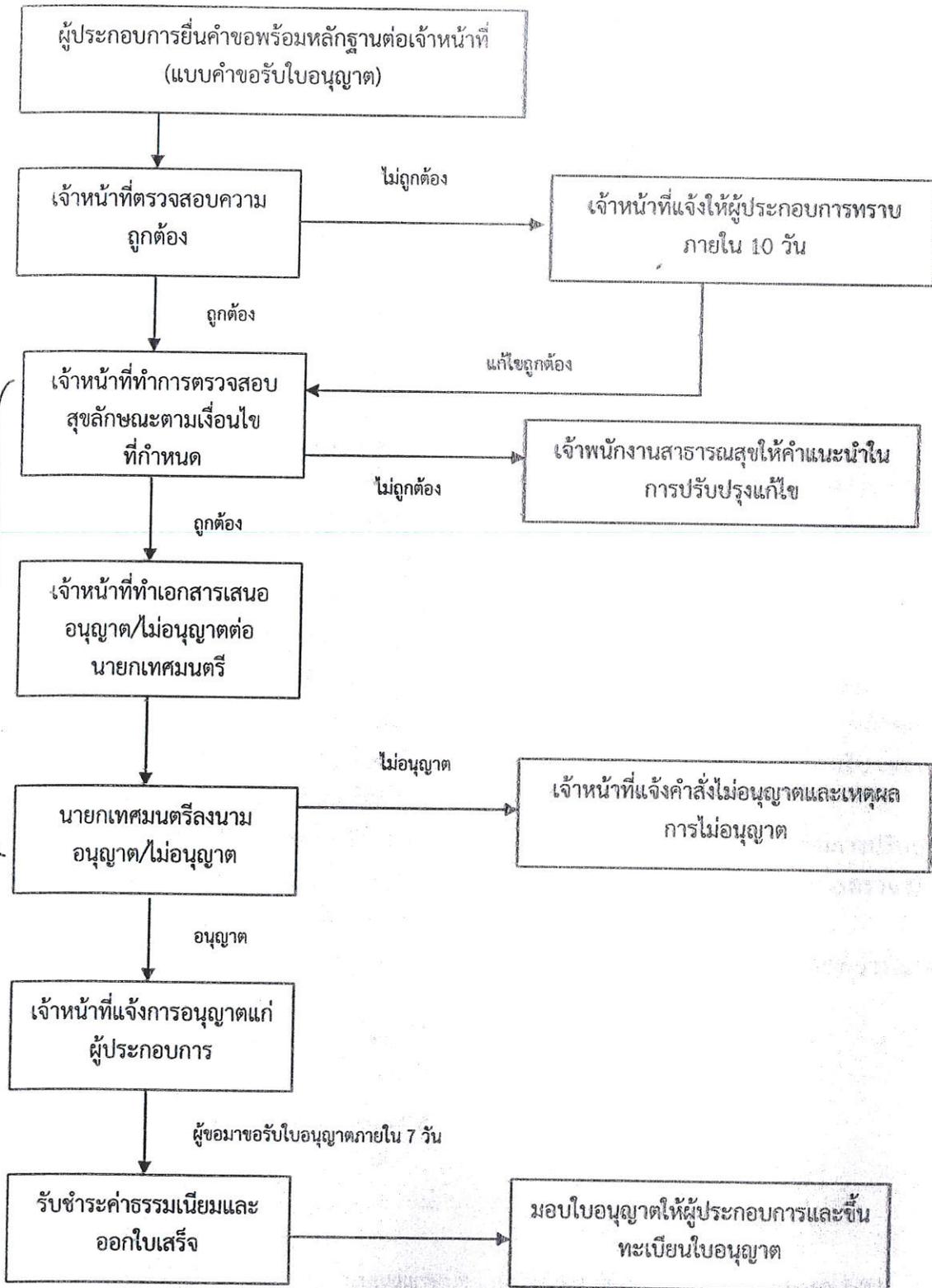
ขั้นตอนที่ 6 เมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตมาติดต่อรับใบอนุญาต เจ้าหน้าที่ดำเนินการดังนี้

- รับชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น แต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (5,000 บาท)

- ออกใบเสร็จรับเงิน พร้อมบันทึกเลขที่ใบเสร็จรับเงินลงในใบอนุญาต
- ให้ผู้รับใบอนุญาตลงชื่อรับใบอนุญาตในทะเบียนใบอนุญาต
- แจ้งผู้รับใบอนุญาตทราบว่าผู้ได้รับอนุญาต ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผย และเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการและใบอนุญาตมีอายุ 1 ปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ผู้ประกอบกิจการต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

- ส่งมอบใบอนุญาตให้กับผู้ได้รับใบอนุญาต

ขั้นตอนการออกใบอนุญาตให้ดำเนินการกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล (ตามมาตรา 18)

* ขยายเวลาได้สองครั้ง ครั้งละไม่เกิน 10 วัน โดยใช้แบบแจ้งขอขยายเวลาพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการ

2. การต่ออายุใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย แบบฟอร์มที่ใช้

- แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาต
- หนังสือแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตการประกอบกิจการ (ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง)
- รายงานผลการตรวจสอบสภาพของสถานที่ประกอบกิจการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต
- คำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ
- แบบแจ้งการอนุญาตประกอบกิจการ

การปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 1 เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองสาธารณสุข รับคำขอต่ออายุใบอนุญาตพร้อมหลักฐานจากผู้ประกอบการ และตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของเอกสาร ดังนี้

- แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาต
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- ใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบทะเบียนพาณิชย์ หลักฐานที่แสดงว่าอาคารสามารถใช้ประกอบการได้โดยถูกต้องตามกฎหมายควบคุมอาคาร เป็นต้น

- หนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล (กรณียื่นขอในนามนิติบุคคล)

- ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการตัวจริง และสำเนาหากตรวจสอบแล้ว เอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ ให้แจ้งผู้ประกอบการทราบภายใน 10 วันนับตั้งแต่วันที่รับคำขอ (ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง) หากตรวจสอบแล้วถูกต้องสมบูรณ์ เจ้าหน้าที่ลงเลขรับเอกสารคำขอต่ออายุใบอนุญาต เพื่อดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองสาธารณสุข ดำเนินการตรวจสอบสุขลักษณะในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยกิจการที่ดำเนินการต้องมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการ

หากตรวจสอบพบข้อบกพร่อง ให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข โดยออกคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ และบันทึกรายงานผลการตรวจสอบของสถานที่ประกอบกิจการเพื่อประกอบการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาต

ขั้นตอนที่ 3 เจ้าหน้าที่จัดทำเอกสารเสนอต่อนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต ดังนี้

กรณีเสนอความเห็นให้ต่ออายุใบอนุญาต

- บันทึกข้อความ
- ชุดเอกสารคำขอต่ออายุใบอนุญาต

กรณีเสนอความเห็นไม่ต่ออายุใบอนุญาต

- บันทึกข้อความ ชี้แจงเหตุผลการณ์ไม่อนุญาต
- ชุดเอกสารคำขออนุญาต
- คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ (ตามมาตรา 56) (แบบ คส.5/1)

ขั้นตอนที่ 4 นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาลงนามอนุญาต หรือไม่อนุญาต

หมายเหตุ:

- ขั้นตอนที่ 1-4 ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 21. วัน (โดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ระบุให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน)

- หากมีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจต่ออายุใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งอนุญาตได้ภายใน 21 วัน ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้งครั้งละไม่เกิน 10 วัน โดยต้องออกหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อน

ขั้นตอนที่ 5 เจ้าหน้าที่ส่งหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายใน 7 วัน ในกรณีที่ต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าหน้าที่ขึ้นทะเบียนต่ออายุใบอนุญาตด้วย

- ในกรณีที่ไม่อนุญาต ให้ส่งหนังสือคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการตาม มาตรา 56 (แบบ คส.5/1) ให้แก่ผู้ขอ

ขั้นตอนที่ 6 เมื่อผู้ได้รับต่ออายุใบอนุญาตมาติดต่อบริษัทรับใบอนุญาต เจ้าหน้าที่ดำเนินการดังนี้

- รับชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น แต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (5,000 บาท)

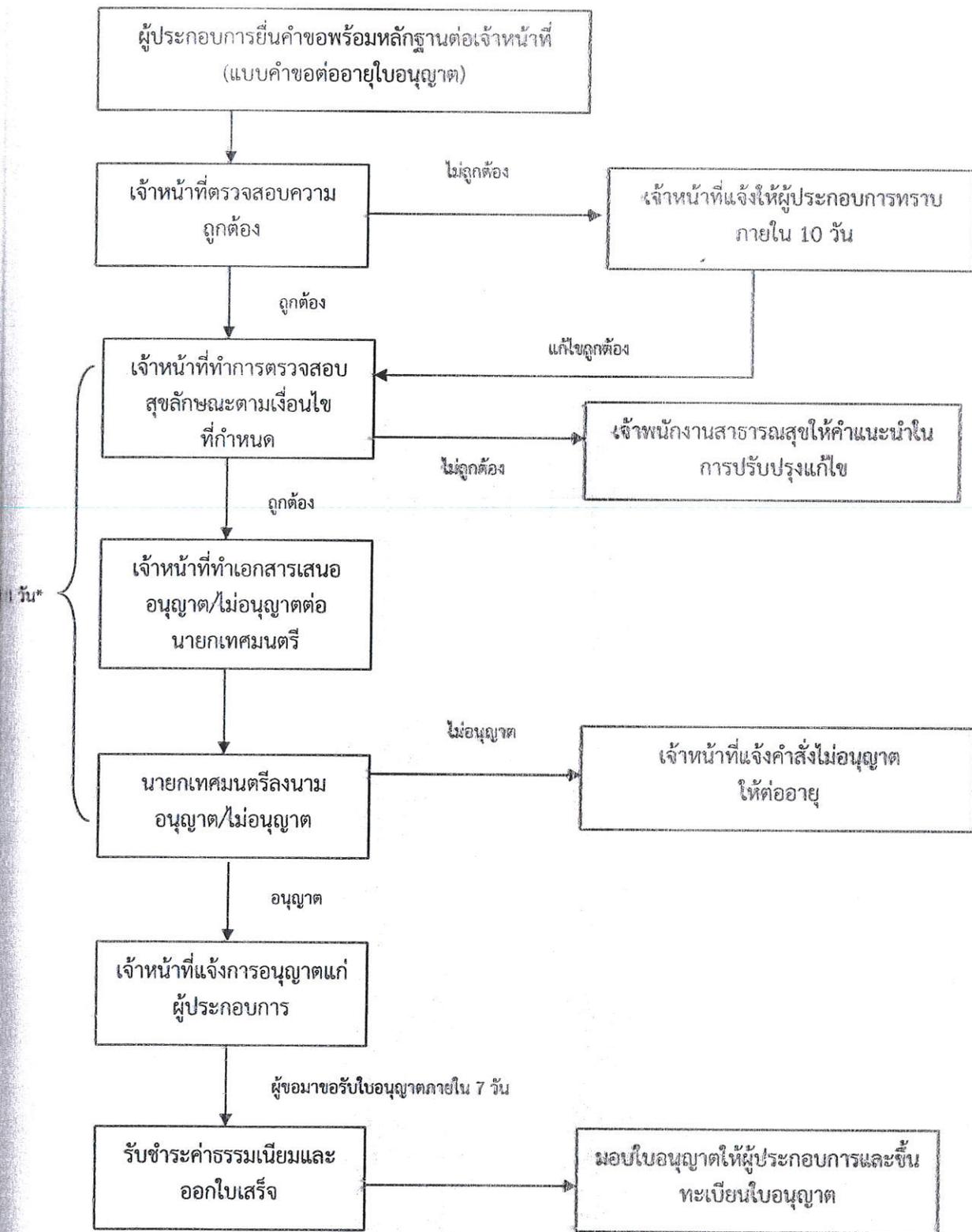
- ออกใบเสร็จรับเงิน พร้อมบันทึกเลขที่ใบเสร็จรับเงินลงในใบอนุญาต

- ให้ผู้รับใบอนุญาตลงชื่อรับใบอนุญาตในทะเบียนใบอนุญาต

- แจ้งผู้รับใบอนุญาตทราบว่าผู้ได้รับอนุญาต ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผย และเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการและใบอนุญาตมีอายุ 1 ปีนับแต่วันที่ต่ออายุใบอนุญาต

- ส่งมอบใบอนุญาตให้กับผู้ได้รับการต่ออายุใบอนุญาต

ขั้นตอนการต่ออายุใบอนุญาตให้ดำเนินการกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล (ตามมาตรา 18)

* ขยายเวลาได้สองครั้ง ครั้งละไม่เกิน 10 วัน โดยใช้แบบแจ้งขอขยายเวลาพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการ

ภาคผนวก

อัตราค่าบริการค่าธรรมเนียมจากผู้ให้บริการในการติดตั้งปฏิทิน
เทศบาลตำบลจันทวน อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

อัตราค่าบริการค่าธรรมเนียมจากผู้ให้บริการในการติดตั้งปฏิทินครั้งหนึ่ง ๆ ตามประกาศเทศบาลตำบลจันทวนกำหนดเรื่องการจัดสิ่งปฏิทินหรือมุลฝอย พ.ศ. 2553

- ค่าเก็บขนออกจากระหรือสิ่งปฏิทินครั้งหนึ่ง ๆ เศษของลูกบาศก์เมตรหรือลูกบาศก์เมตรแรกและลูกบาศก์เมตรต่อไปลูกบาศก์เมตรละ 250 บาท (สองร้อยห้าสิบบาทถ้วน)
- เศษไม่เกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ 150 บาท (หนึ่งร้อยห้าสิบบาทถ้วน)
- เศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตรให้คิดเท่ากับ 1 ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ 250 บาท (สองร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

การคำนวณหาปริมาณทรงกระบอก $(v) = \pi r^2 \times h$

โดย $\pi = 3.142$

การคำนวณหาปริมาณทรงกระบอก ขนาดท่อเส้นผ่าศูนย์กลาง 60 เซนติเมตร

วิธีทำ สูตรปริมาตรทรงกระบอกกลม

$$V = 3.142 \times r^2 \times h$$

$$\text{จะได้} = 3.142 \times 30^2 \times 50$$

$$= 141,390 \text{ ลูกบาศก์เซนติเมตร}$$

ถ้าจะเปลี่ยนหน่วยเป็นลูกบาศก์เมตรก็ใช้ 1,000,000 ลูกบาศก์เซนติเมตร = 1 ลูกบาศก์เมตร

$$\text{ดังนั้น } 141,390 \text{ ลูกบาศก์เซนติเมตร} = 141,390/1,000,000$$

$$= 0.141 \text{ ลูกบาศก์เมตร}$$

ตารางที่ 1 แสดงการคำนวณค่าเก็บขนออกจากระหรือสิ่งปฏิทิน

ขนาดท่อสาม เส้นผ่าศูนย์กลาง (ซม.)	รัศมี (ซม.)	ความสูง (ซม.)	ปริมาตรทรงกระบอกต่อ 1 ท่อ (ลูกบาศก์เมตร)	จำนวน 1 ท่อคิดเป็นเงิน (บาท)
60	30	50	0.141 ลูกบาศก์เมตร	32.25 บาท
80	40	50	0.251 ลูกบาศก์เมตร	62.75 บาท
90	45	50	0.318 ลูกบาศก์เมตร	79.50 บาท
100	50	50	0.393 ลูกบาศก์เมตร	98.25 บาท
120	60	50	0.566 ลูกบาศก์เมตร	141.50 บาท

หมายเหตุ : ค่าเก็บขนออกจากระหรือสิ่งปฏิทินครั้งหนึ่ง ๆ เศษของลูกบาศก์เมตรหรือลูกบาศก์เมตรแรกและลูกบาศก์เมตรต่อไปลูกบาศก์เมตรละ 250 บาท (สองร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

1. กรณีบ้านหลังหนึ่งต้องการใช้บริการสูบล้ำ ซึ่งท่อสามมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 เซนติเมตร จำนวน 4 ท่อ ความสูง 50 เซนติเมตรต่อ 1 ท่อ ท่อสามบ้านหลังนี้จะมีปริมาตรความจุที่ลูกบาศก์เมตร และคิดเป็นเงินเท่าไร

วิธีคำนวณ $V =$ ปริมาตรทรงกระบอกขนาด 80 เซนติเมตรต่อ 1 ท่อ \times จำนวน 4 ท่อ

$$= 0.251 \times 4$$

$$= 1.004 \text{ ลูกบาศก์เมตร}$$

$$= 1.004 \times 250 \text{ บาท}$$

$$= 251 \text{ บาท}$$

ฉะนั้น บ้านหลังนี้ท่อสามจำนวน 4 ท่อ จะมีปริมาณ เท่ากับ 1.004 ลูกบาศก์เมตร และคิดเป็นเงิน 251 บาท

โดยจะคิดเป็นเงิน 62.75 บาท ต่อ 1 ท่อ

แบบคำขอรับใบอนุญาต

ใบอนุญาตประกอบกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดย
ได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี

สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

ขอยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจ
ประเภท

() เก็บขนสิ่งปฏิกูล โดยมีตำแหน่งกำจัดที่.....

() เก็บขนและกำจัดสิ่งปฏิกูล โดยมีระบบกำจัดที่.....

() เก็บขนมูลฝอย โดยมีแหล่งกำจัดที่.....

() เก็บขนและกำจัดมูลฝอย โดยมีระบบกำจัดที่.....

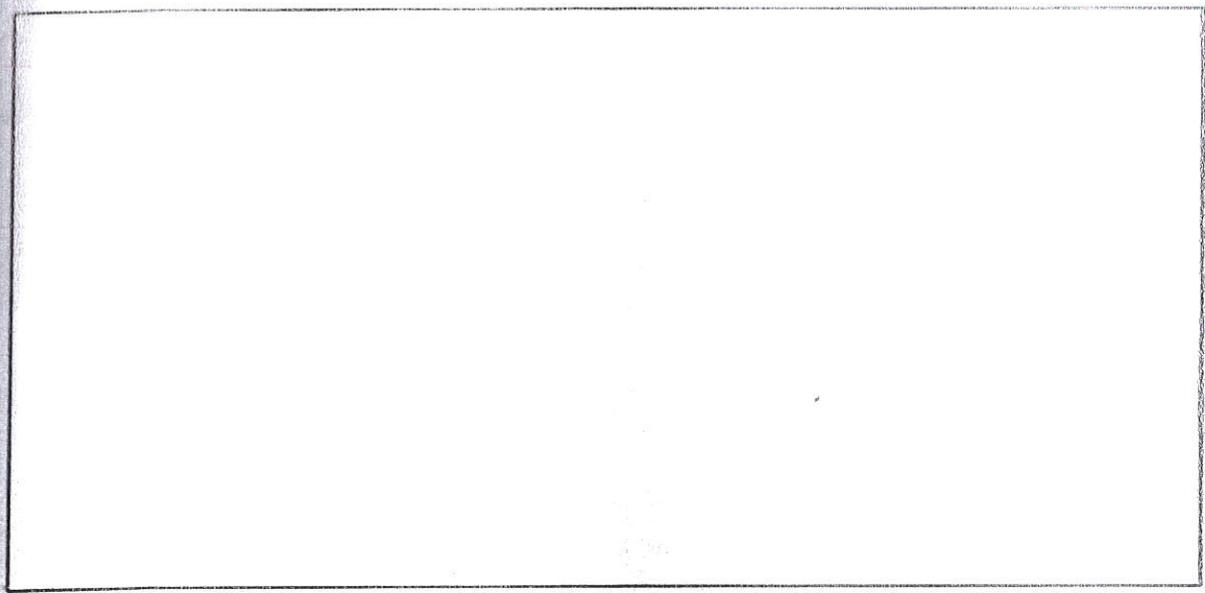
ต่อ (เจ้าพนักงานท้องถิ่น) นายกเทศมนตรีตำบลจี้ว้ด่อน พร้อมคำขอนี้ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐาน
และเอกสารมาด้วยแล้ว ดังนี้คือ

- ๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงาน/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ๒) สำเนาทะเบียนบ้าน
- ๓) หลักฐานการขออนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง คือ.....

๔) อื่น ๆ.....

(ด้านหลังคำขอรับใบอนุญาต)

แผนที่ตั้งสถานประกอบการโดยสังเขป

ลงชื่อ.....ผู้ขอรับใบอนุญาต
()

ความเห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

จากการตรวจสอบสถานประกอบการ

() เห็นสมควรอนุญาต และควรกำหนดเงื่อนไขดังนี้.....

.....

() เห็นควรไม่อนุญาตเพราะ.....

.....

ลงชื่อ.....
(นายเรืองศักดิ์ อินธิเสน)
ตำแหน่ง ปลัดเทศบาล

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

- () อนุญาตให้ประกอบกิจการได้
- () ไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ

ลงชื่อ.....เจ้าพนักงานท้องถิ่น

(นายจำเนียร วงศ์กาฬสินธุ์)

ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลจี้วุด่อน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เลขที่คำขอ...../.....
 เวลา.....น.
 เจ้าหน้าที่.....

แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาต

เขียนที่ สำนักงานเทศบาลตำบลจันทอน
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
 อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 หมายเลขโทรศัพท์.....

ขอยื่นคำรับใบอนุญาตประกอบกิจการประเภท.....
 ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

1. ชื่อสถานประกอบการ.....
2. สถานที่ตั้งเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์.....โทรสาร.....

ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานและเอกสารมาด้วย ดังนี้

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
2. สำเนาทะเบียนบ้าน
3. หลักฐานการออกตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง คือ
 - 3.1.....
 - 3.2.....
 - 3.3.....
4.

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความในแบบคำขอใบอนุญาตนี้เป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ขอรับใบอนุญาต
 (.....)

ความเห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุข	คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น
จากการตรวจสอบสถานประกอบการ ☐ เห็นควรอนุญาต ☐ เห็นควรไม่อนุญาต เพราะ.....	☐ อนุญาต ให้ประกอบกิจการได้ ☐ ไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ เพราะ.....
ลงชื่อ..... (นายเรืองศักดิ์ อินธิเสน) ตำแหน่ง ปลัดเทศบาล วันที่...../...../.....	ลงชื่อ..... (นายจำเนียร วงศ์ภาพสินธุ์) ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลจันทอน วันที่...../...../.....

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มาตรฐานด้านการทะเบียนและการอนุญาต
กำกับที่ 305 2549.

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข คู่มือการจัดการสิ่งปฏิกูลแบบครบวงจร โครงการตามแนวพระราชดำริ
โรงเรียนมหาวชิราวุฒยาลัยธรรมศาสตร์ 2549.